

замѣна, обаче, едва ли би могла да бѣде пълна. Съображенията за това сѣ известни на всѣкого.

Децентрализацията, ако за такава въобще може да се говори, има единъ значителенъ недостатѣкъ, че при нея едва ли може да става пълно стопанско допълване между странитѣ — участници. При нея не може да се задълбочаватъ стопанскитѣ отношения и взаимно да се изучаватъ пазаритѣ. Този недостатѣкъ, обаче, не се е отразилъ по онова време, защото ние търгувахме съ западнитѣ и съ сръдноевропейскитѣ пазари предимно съ единъ борсовъ артикулъ, чиято цена бѣ съ постоянна тенденция на покачване.

Презъ втория периодъ, българскиятъ износъ се характеризира до 1930 г. съ неустановена насока, а сладъ това — съ значителна централизация къмъ пазаритѣ на сръдна Европа и то главно къмъ пазара на Германия. Тѣй като неустановеностъта презъ първитѣ десетъ години следъ войната не бѣ трайно явление, ние нѣма да се спираме на него. Трайно явление е, обаче, развитието отъ 1930 г., когато българскиятъ износъ се насочва къмъ сръдноевропейскитѣ пазари, чието участие достига до 39% отъ цѣлия износъ на страната и когато само участието на Германия възлиза на 26%. Презъ 1936 г., както видѣхме, германското участие въ нашия износъ възлиза на 48%. Погледнато теоретично, такова едно съсредоточаване на износа ни, може да се изтълкува като неблагоприятно. Мнозина изтъкватъ, че ние се намираме въ голѣма зависимостъ само отъ една единствена страна.

Фактически и практически, обаче, работата не стои така. Ние съсредоточаваме нашиятъ износъ къмъ сръдноевропейския пазаръ, защото се допълваме съ него идеално отъ структурно гледище. Даже и да съществуваха условията на свободния износъ, да съществуваха и режима на свободната търговия, ние пакъ щѣхме да се опредѣлимъ за този пазаръ, защото той е нашия естественъ пазаръ и защото ние нѣмаме по-добъръ изборъ. Доказателство за това е факта, че нашето ориентиране къмъ сръдноевропейскитѣ пазари започна още преди свѣтовната война. При това,